

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК ЗА 9. КЛАС

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ПОДГОТОВКА

ВТОРИ ЧУЖД ЕЗИК

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по втори чужд език в първа степен на гимназиален етап е насочено към овладяване на основни знания по руски език, умения и отношения, свързани с общуването и с изграждането на комуникативни компетентности на ученика.

Тази програма описва задължителната подготовка по руски като втори чужд език за ученици от 9. клас в първата степен от задължителното обучение по втори чужд език в гимназиалния етап, което обхваща девети и десети клас и завършва на очаквано ниво А1 по Общата европейска езикова рамка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са ориентирани към интересите, възрастта и опита на ученика и са структурирани съгласно спираловидния принцип, който дава възможност за постепенно разширяване и задълбочаване във всеки следващ клас и етап на знанията, уменията и компетентностите на ученика. Принципите на организация на обучението произтичат от разглеждането на езика като глобално явление и от обстоятелството, че усвояването протича в условия на взаимодействие както между родния, така и между първия и втория чужд език.

Очакваните резултати по четирите умения: слушане, четене, говорене и писане се базират на Държавните образователни стандарти за културно-образователна област „Чужди езици”.

Настоящата учебна програма осигурява връзка с обучението и по други предмети, включени в учебния план, за да се гарантира хармония в овладяването на знания и умения, допринасящи за цялостното развитие на ученика.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО РУСКИ ЕЗИК. ЕЗИК В КРАЯ НА ДЕВЕТИ КЛАС СЪГЛАСНО ДОС ЗА УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Таблица с декомпозирани стандарти

СЛУШАНЕ	ЧЕТЕНЕ	ГОВОРЕНЕ	ПИСАНЕ
<p>Ученикът умее:</p> <ul style="list-style-type: none"> да разбира познати думи и изрази, свързани с конкретното му обкръжение, когато се говори бавно и ясно със стандартно произношение и характерна за езика интонация; да разбира общото съдържание на кратък текст (като при необходимост ползва опори); да разбира кратки, ясни указания и да следва несложни упътвания от учителя; да се ориентира в пространството и числата. 	<p>Ученикът умее:</p> <ul style="list-style-type: none"> да разбира познати имена, думи и изрази, срещани в обичайни ситуации от ежедневието; да разбира онагледена кратка и несложна информация; да разбира общото съдържание на кратки несложни текстове, включващи позната лексика и изучавани граматични структури, като при необходимост ги препрочита. да разбира указания за изпълнение на упражнения и дейности в учебните пособия, граматични структури, като при необходимост ги препрочита. 	<p>Ученикът умее при диалогична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> да общува по несложен начин, подпомогнат от събеседника, който е готов да преформулира или повтори бавно казаното; да установява кратък социален контакт, използвайки несложни форми на вежливост; да задава и отговаря на несложни въпроси да говори, макар и бавно, по познати теми, с по-дълги паузи и с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането; да използва някои компенсаторни комуникативни 	<p>Ученикът умее:</p> <ul style="list-style-type: none"> да попълва основните си лични данни във формуляр или въпросник; да се представя с несложни кратки изречения; да пише поздравителна картичка с кратък текст и кратко лично писмо, като при необходимост ползва опори и учебен речник; да съставя несложен писмен текст с ограничен обем думи, като ползва опори.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

		<p>стратегии като мимика и жестове.</p> <p>При монологична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да се представя, използвайки прости изречения; • да описва в много кратък текст хората, с които общува; • да разказва с прости фрази за всекидневните си дейности; • да говори, макар и бавно, може и с по-дълги паузи, с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането; • да използва някои компенсаторни комуникативни стратегии.	
--	--	---	--

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ПО ТЕМАТИЧНИ ОБЛАСТИ

Тематични области	Очаквани резултати по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане	Нови знания
I. Аз и другите 1. Лична информация (име, възраст, националност) 2. Семейство (членове, домашни любимци) II. Светът около мен 1. Моят дом (помещения, мебели) 2. Моето училище (класна стая, учебни пособия) III. Ежедневие 1. Моят ден (дневен режим, астрономическо време) 2. Хранене (храни и напитки) IV. Природа и екология 1. Климат и сезони	СЛУШАНЕ Ученикът умее: <ul style="list-style-type: none"> да разбира познати думи и изрази, свързани с конкретното му обкръжение и изучаваните теми, когато се говори бавно и ясно със стандартно произношение и характерна за езика интонация; да разбира несложни конкретни подробности от кратък текст по темите; да разбира изказване по темите, дори да е произнесено бавно и да съдържа дълги паузи, които позволяват възприемането на смисъла; да разбира общото съдържание на текст, като при необходимост ползва опори; да разбира кратки, ясни указания и да следва несложни упътвания. ЧЕТЕНЕ	<p>За осъществяване на комуникативните си цели на чуждия език учениците прилагат четирите основни умения (четене, слушане, говорене и писане) въз основа на знания за формалните езикови средства, чрез които се създават правилни по форма и смислени изказвания. Новите знания са разграничени по следните области:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фонетична (произносителна) компетентност; - графична компетентност; - граматична компетентност; - лексикална компетентност. I. ФОНЕТИКА Фонетичната компетентност в 9. клас предполага произношението на много ограничен брой от запаметени думи и изрази и може да се разбере с известно усилие от носител на езика. Новите знания са следните.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

V. Моята родина и светът

1. Моята страна и Русия
2. Празници и традиции

В уроците да има елементи
и/или отделна рубрика,
свързани с културата на
Русия в зависимост от
тематичните
области.

Ученикът умее:

- да разбира познати имена, думи и изрази, срещани в обичайни ситуации от ежедневието, свързани с тематичните области за девети клас;
- да разбира кратки електронни съобщения, картички или писма;
- да разбира съдържанието на кратки, несложни, онагледени текстове, като при необходимост ги препрочита;
- да разбира кратки несложни указания от учител и други лица.

ГОВОРЕНЕ

Ученикът умее

при диалогична реч:

- да общува с несложни езикови средства, подпомогнат при необходимост от събеседника, който е готов да повтори или бавно да преформулира казаното;
- да изразява свои непосредствени желания и потребности;
- да задава и да отговаря на прости въпроси по

- Азбука;
- Гласни звукове. Произнасяне на
  - ы, э, е;
- Гласни звукове в различни позиции (под ударение и без ударение);
- Съгласни звукове. Произнасяне на:
  - меки съгласни звукове;
  - ж, ш, ч;
  - буквата щ;
- Произносителни особености на отделни думи от активния минимум за 9. клас (солнце, что, театр, его и др.).
- Ударение
  - подвижност на руското ударение;
  - влияние на ударението върху произношението на думите в руския език;
  - близка лексика, различаваща се по ударение (—).
- Интонация на простите изречения:
  - повествователно (ИК-1);
  - въпросително с въпросителна дума (ИК-2);
  - въпросително без въпросителна дума

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

	<p>изучаваните познати теми;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да използва в разговор числа, количества, пари и часове; • да използва кратки, отделни, стереотипни фрази, макар и бавно и с паузи, за да намери подходящите изрази и произнесе непознатите думи или да възстанови прекъснатото общуване; • да използва компенсаторни комуникативни стратегии. <p>При монологична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да се представя, използвайки прости изречения; • да описва в много кратък вид себе си и други хора, условията си на живот и заобикалящата го среда; • да разказва посредством прости фрази за всекидневните си дейности и предпочитания; • да говори, макар и бавно, с по-дълги паузи и с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането, като използва опори; • да използва компенсаторни комуникативни стратегии. <p>ПИСАНЕ</p> <p>Ученикът умее:</p>	<p>(ИК-3).</p> <p>В 9. клас ученикът показва ограничено владение на някои прости граматични структури и готови изречения.</p> <p>II. МОРФОЛОГИЯ</p> <p>1. Съществително име</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Род на съществителните ○ Число (в им. п.) ○ Одушевени, неодушевени съществителни имена ○ Падежни форми в единствено число: <p>Именителен падеж</p> <ul style="list-style-type: none"> - за назоваване, посочване на лице (предмет) (<i>Ето мальчик. Вот книга.</i>); - за представяне (<i>Меня зовут Ира.</i>); - за обръщение (<i>Александр, здравствуй!</i>); - за наличие на лице, предмет (<i>В школе есть буфет.</i>); - за характеристика на лице (<i>Моя мама – учительница.</i>); - за извършител на действието (<i>Ученик</i>
--	--	---

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

	<ul style="list-style-type: none"> • да представя накратко личните си данни във формуляр или въпросник; • да описва с елементарни изрази и фрази себе си и хора от близкото обкръжение, да описва дома си и разказва за училището, града/селото, страната си; • да пише кратък текст за картичка, електронно съобщение или писмо, като при необходимост ползва опори или речник; • да съставя несложен писмен текст по темите от 9. клас, като ползва опори. 	<p>читае^т.).</p> <p>Родителен падеж</p> <ul style="list-style-type: none"> - за принадлежност (<i>У меня есть компьютер. Компьютер брата.</i>); <p>Дателен падеж</p> <ul style="list-style-type: none"> - за изразяване на логически субект при обозначаване на възраст (<i>Мне 16 лет.</i>); - с глагола <i>нравиться</i> (<i>Это стихотворение мне нравится.</i>); - за обозначаване на адресат на действието (<i>Я помогаю ему.</i>). <p>Винителен падеж</p> <ul style="list-style-type: none"> - за посочване на обекта на действието (с неодоушевени съществителни) (<i>Я рисую дом.</i>); - за обозначаване на логически субект на глагола <i>звать</i> (<i>Меня зовут...</i>). <p>Творителен падеж</p> <ul style="list-style-type: none"> - с предлога <i>с</i> за изразяване на съвместност (<i>Я дружу с Ирой.</i>).
--	--	---

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

		<p>Предложен падеж</p> <ul style="list-style-type: none"> - с предлозите в, на за изразяване на място (<i>Книга на парте.</i>); - с предлога в за посочване на месец (<i>в мае</i>). <p>2. Прилагателно име</p> <ul style="list-style-type: none"> - Пълна форма на прилагателните (<i>красивый, большая</i>). - Съгласуване на прилагателните със съществителните по род и число в именителен падеж. <p>3. Местоимение</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ лични местоимения: <ul style="list-style-type: none"> - <i>я ты, он, она, оно, мы, вы, они</i> (<i>Я ученик.</i>); - <i>мне, тебе, ему, ей</i> за посочване на възраст (<i>Мне 8 лет</i>); - <i>меня, тебя, его, её</i> (с глагола <i>зовут</i> (<i>Меня зовут Наташа.</i>) и с предлога <i>у</i> (<i>У меня есть брат.</i>)); ○ показателно (в им. п.): <i>это</i>;
--	--	---

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

		<ul style="list-style-type: none"> ○ притежателни (в им. п.): <i>мой, твой, наш;</i> ○ въпросителни: <i>кто, что, где, какой, сколько, когда.</i> <p>4. Числително име</p> <ul style="list-style-type: none"> - количествени числителни от 1 до 20; - числителни редни (<i>первый, второй</i>); - съгласуване на числително редно със съществително име в именителен падеж (<i>второй этаж</i>). <p>5. Глагол</p> <ul style="list-style-type: none"> - инфинитивна форма; - сегашно време; - спрежение на често употребявани глаголи, свързани с изучаваните теми (<i>жить, рисовать, делать, читать, стоять, лежать</i>), в сегашно време. <p>6. Наречие</p> <p>Наречия за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - време: <i>зимой, весной, утром;</i> - начин на действие: <i>хорошо, быстро;</i> - място: <i>здесь, далеко.</i>
--	--	---

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

7. Служебни части на речта

- предлози: *в, на, с, у;*
- частици: *нет, тоже;*
- съюзи: *и, или, но, а;*
- съюзни думи (в ограничен обем и на рецептивно равнище): *что, когда, где, который, потому что.*

III. СИНТАКСИС

- видове кратки прости изречения:
  - съобщително (*Это дом.*);
  - въпросително (*Где ручка? Это дом?*);
  - възклицателно (*Какая весна!*);
- видове разширени прости изречения:
  - съобщителни (*Я занимаюсь плаванием.*);
  - въпросителни (*Где находится магазин?*);
  - побудителни, свързани с учебните действия (*Откройте! Напишите!*).

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

IV. ЛЕКСИКА

В 9. клас ученикът владее елементарен набор от отделни думи и изрази, свързани с конкретни ситуации от изучаваните теми.

Лексикалният базов минимум включва основни лексикални единици, необходими за елементарна комуникация по предвидените от програмата тематични области в социално-битови, учебни и социално-културни сфери на общуване.

Основни тематични групи на лексиката за 9. клас:

- обкръжение: членове на семейството, приятели, съученици;
- в клас: мебели, пособия;
- природа: домашни любимци, популярни плодове и зеленчуци, сезони;
- дом (помещения, мебели);
- месеци;
- цветове;
- числа;
- основни транспортни средства;
- посоки на движение;
- ден (дневен режим, астрономическо

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

		<p>време);</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ основни храни, напитки; ○ климат и сезони; ○ основна лексика, необходима за описание на някои празници; ○ наименования на градове, държави, националности и географски обекти, свързани с България и с Русия. <p>В лексикалния базов минимум се включват елементи от речевия етикет: поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, покана, поздравление, пожелания за празници.</p>
--	--	---

ХОРАРИУМ ПО УЧЕБЕН ПЛАН

Годишен брой часове за изучаване на предмета в ДЕВЕТИ клас - 72 часа

Препоръчително разпределение на часовете: за всички класове

За нови знания	до 50%
За упражнения, преговор, обобщение и	до 45%

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

практически дейности	
За контрол и оценка	до 5%

Съотношение при формиране на срочна и годишна оценка:

Текущи оценки:	
- Устни изпитвания и участие в работа в клас	45%
- Писмени и домашни работи	20%
- Класни и контролни работи	20%
- Работа по проекти	15%

ДЕЙНОСТИ И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Допълнителни уточнения

ЧУЖДият ЕЗИК КАТО СРЕДСТВО ЗА КОМУНИКАЦИЯ

ЦЕЛИ:

- да развие езиковата, социокултурната и стратегическата компетентност на учениците на чужд език;
- ученикът да използва без големи затруднения руски език: да чете, да разбира, да общува на елементарно ниво, да демонстрира основни умения за изразяване в устна и писмена форма;

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще!

- да изгражда положително отношение към изучаването на чужд език и спомага за осъзнаване на неговата необходимост като критерий за постигане на по-високо равнище на развитие на учениците.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- комуникативна насоченост с акцент върху практическото овладяване на чужд език;
- общообразователна и възпитателна ценност на обучението за формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването и за развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците.

ПОДХОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО ЧУЖД ЕЗИК

При обучението по чужд език в девети клас основната цел е цялостното систематизиране, надграждане и обобщаване на усвоените знания, умения и отношения, като следва следните подходи:

- организацията на материала е от лесно към трудно, от изучено към ново;
- четирите езикови умения се развиват и усъвършенстват равнопоставено и интегрирано;
- родният език се използва при крайна необходимост;
- комуникативните умения постепенно се усъвършенстват чрез разнообразяване на ситуациите и прилагане на интерактивни методи на обучение;
- ученикът се поставя в условия да съпоставя, да сравнява, да открива съвпадения и различия, да обобщава, да търси и предлага свои решения;
- създават се асоциативни връзки с изучаваното по другите предмети;
- социокултурната информация за страната/страните на изучавания език е база за сравнение с българската култура и цели изграждане на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ВЪВЕЖДАНЕТО НА НОВИ ЗНАНИЯ

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

При въвеждането на нови знания следва да се спазват следните изисквания:

- новият материал се въвежда в съпоставка с вече изучения, включва се в дейностите на учениците, създават се асоциативни връзки с изучаваното по другите предмети;
- обемът на новите знания се съобразява с възрастта на ученика;
- лексикалните знания се обогатяват според интересите и възможностите на учениците и са в рамките на описаните нови знания;
- граматичният материал се преподава индуктивно и поэтапно, като се опира на знанията на учениците по роден език и особеностите на руския;
- преподава се граматичният материал, описан в трета колона от таблицата „УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ПО ТЕМИ“.

Прилагат се различни традиционни и интерактивни форми на учебна работа:

- работа по двойки;
- работа по групи;
- индивидуална работа;
- фронтално обучение.

В хода на учебната дейност се прилагат разнообразни дейности:

- ролеви игри и симулации (разиграване на примерни ситуации);
- самостоятелни задачи, съобразени с индивидуалните интереси на учениците;
- работа по проекти, презентации по тема;
- работа с адаптирани текстове;
- дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази или истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици и т.н.);
- извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на чужд език или свързани с културния контекст, изложби, уроци, изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.).

Използват се подходящи автентични и адаптирани материали:

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

- аудио- и мултимедийни материали (филми, предавания, песни, аудиокниги и др.);
- печатни материали (комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.);
- системи за електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси).

Междупредметни връзки

ИЗУЧАВАНЕТО НА ЧУЖД ЕЗИК ПРЕДОСТАВЯ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ И СЪЗДАВАНЕ НА СЛЕДНИТЕ МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ :

Културно-образователна област: Български език и литература

- използва лингвистичната компетентност в родния език, за да подпомага изучаването на чуждия (понятия, правила и др.);
- съпоставя родния и руския език и прави изводи за сходни и различни явления в тях.

Културно-образователна област: Чужди езици

Учебен предмет: първи чужд език

- прилага в изучаването на руския като втори чужд език умения за учене, стратегии и техники, придобити в изучаването на първия чужд език;
- прави връзка между сродни явления в първия и втория чужд език.

Културно-образователна област: Математика, информатика и информационни технологии

Учебни предмети: математика, информатика, информационни технологии

- използва в речта си основни естествени числа;
- разбира названията на дати, мерни единици и пространствени отношения;

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Инвестира във вашето бъдеще!

- разбира основна информация и команди в сайтове и менюта на програми;
- работи с текстове на руски език с помощта на текстови редактор.

Културно-образователна област: Обществени науки и гражданско образование

Учебни предмети: история и цивилизация, география и икономика, психология и логика

- използва понятията за минало и настояще, като разказва за себе си и семейството си;
- назовава исторически забележителности в собствената си страна и в Русия;
- разказва накратко за основни празници и традиции на родната култура и на културата на Русия;
- назовава държави, континенти; посоки на света и други основни географски понятия; описва основни характеристики на климата;
- разбира информация от карти, схеми и др. с обозначения на руски език.

Културно-образователна област: Природни науки и екология

Учебни предмети: биология и здравно образование, физика и астрономия, химия и опазване на околната среда

- използва основни понятия от природните науки, за да описва себе си и света около себе си;
- описва своите хранителни навици.

Културно-образователна област: Изкуства

Учебни предмети: музика и изобразително изкуство

- запознава се с някои произведения на изкуството от чуждоезичната култура, свързани с изучаваните теми, като част от межкултурната компетентност.

Културно-образователна област: Физическа култура и спорт

Учебен предмет: Физическо възпитание и спорт

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

- разбира основни наименования на движения и физически дейности.

КОМПЕТЕНТНОСТИ

ОБУЧЕНИЕТО ПО ЧУЖД ЕЗИК ПРЕДОСТАВЯ ВЪЗМОЖНОСТ НА УЧЕНИКА ДА ОВЛАДЕЕ СЛЕДНИТЕ КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ:

- **ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖД ЕЗИК** – чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране, изразяване и интерпретиране на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма (слушане, говорене, четене и писане) в различни обществени и културни ситуации, използване на помощни материали и техника.
В ПРОЦЕСА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ЧУЖД ЕЗИК НА УЧЕНИКА СЕ ПРЕДОСТАВЯ ВЪЗМОЖНОСТ ДА РАБОТИ ЗА ПОСТИГАНЕТО НА СЪПРОВОЖДАЩО ИЗГРАЖДАНЕ НА:
- **КОМПЕТЕНТНОСТ ЗА ОБЩУВАНЕ НА РОДЕН ЕЗИК** – чрез обогатяване на лексикалния запас и осмисляне на механизмите, регулиращи употребата на езика в речта, и чрез развиване на усет за оптимален избор на езикови форми, подходящи за конкретни контекстови условия;
- **ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ** – чрез използване на системи за електронно обучение в часовете по руски език за развиване на информационно-комуникационни и речеви умения;
- **МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И КОМПЕТЕНТНОСТИ В ПРИРОДНИТЕ НАУКИ** – чрез извършване на дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда;
- **УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ** – чрез натрупване на знания и опит ученикът развива потребност за мотивирано учене и осъзнава необходимостта от постоянно самоусъвършенстване;
- **ОБЩЕСТВЕНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ** – чрез участие в екипни проекти и индивидуални дейности ученикът формира норми на поведение, ценностна система и гражданско самосъзнание и осмисля взаимодействието на националната културна идентичност с културите на другите народи;

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

- **КУЛТУРНА ОСЪЗНАТОСТ И УМЕНИЕ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО** – чрез дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство и чрез мултимедийни проекти и творчески инициативи ученикът активно участва в постановки, празници и др., посветени на България и Русия, и развива креативността си.
- **ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО** – чрез работа в екип и поставяне на индивидуални задачи ученикът се научава да спазва срокове, да развива новаторско мислене и да приема нови идеи;
- **УМЕНИЕ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗДРАВΟΣЛОВНИЯ НАЧИН НА ЖИВОТ** – чрез дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, за опазване на световното и националното културно наследство и спазване принципите на социалното равенство.